

MESTERPROGRAM

5. évfolyam

Az emberiség őskora. Egyiptom és az ókori Kelet kultúrája

1. Képek az őskori ember életéből

<https://www.youtube.com/watch?v=yk7zi5xIqgY> 0.00-25.00

25 perc

Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer az ember 1. rész Az ősrobbanástól a jégkorszaki vadásztársadalmakig. Bevezető filmként ajánlom kedvesinálónak.

Reprodukciós kérdések

1. Milyen volt kezdetben a Föld?
2. Kik voltak előbb a Földön, a csigák vagy a dínók?
3. Hogyan pusztultak el a dínók?
4. Milyen állatok a dínók leszármazottjai?
5. Melyik földrész volt az emberiség bölcsője?

Gondolkodtató kérdés

Szerinted miért pusztulnak ki állatfajok és miért vannak olyanok, amelyek ma is léteznek?

2. Művészet vagy varázslat?

<https://www.youtube.com/watch?v=mhUPIyS-KFg> 00.0-26.00

26 perc

Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer az ember 2. rész A neandervölgyi ember

Reproduktív kérdések:

1. Milyen módszerekkel szereztek élelmet?
2. Mi volt az első eszköz, amit készített az ember?
3. Hogyan fejlődött az anyagi kultúrája?

Gondolkodtató kérdés:

Milyen problémák, konfliktusok voltak az emberek között, amelyek ma is jellemzőek?

[https://www.google.com/search?q=barlangrajzok&tbm=isch&ved=2ahUKEwjFway5nbboAhWKOewKHdL-CREQ2-cCegQIABAA&oq=barlang&gs_l=img.1.0.0i67j0j0i67j0j0i67j0i15.793727.796741..798708...1.0..0.94.613.8.....0....1..gws-wiz-](https://www.google.com/search?q=barlangrajzok&tbm=isch&ved=2ahUKEwjFway5nbboAhWKOewKHdL-CREQ2-cCegQIABAA&oq=barlang&gs_l=img.1.0.0i67j0j0i67j0j0i67j0i15.793727.796741..798708...1.0..0.94.613.8.....0....1..gws-wiz-img.zlgR4DcBt6Q&ei=ip97XsXULorzsAfS_aeIAQ&bih=636&biw=1265)

[img.zlgR4DcBt6Q&ei=ip97XsXULorzsAfS_aeIAQ&bih=636&biw=1265](https://www.google.com/search?q=barlangrajzok&tbm=isch&ved=2ahUKEwjFway5nbboAhWKOewKHdL-CREQ2-cCegQIABAA&oq=barlang&gs_l=img.1.0.0i67j0j0i67j0j0i67j0i15.793727.796741..798708...1.0..0.94.613.8.....0....1..gws-wiz-img.zlgR4DcBt6Q&ei=ip97XsXULorzsAfS_aeIAQ&bih=636&biw=1265) képek

Barlangrajzok, barlangfestmények

Őskor összefoglaló óra

<https://videa.hu/videok/film-animacio/01-hogyan-lett-az-ember-fejlodes-xatl1YyCGOEG3fcQ>

90 perc

Hogyan lett az ember? Két összefoglaló órát vesz igénybe. Animációval ill. elmaszkírozott színészekkel kelti életre a régi korok előembereit, és meséli el az ember kialakulását a mai ember térhódításáig

Reprodukciós kérdés

1. Miben különböztek az emberelődök a mai embertől?
2. Melyek voltak az emberré válás döntő eseményei?
3. Hogyan fejlődtek az eszközeik?
4. Ki volt Lucy?

Gondolkodtató kérdések:

Vajon miért lehetett a mai ember a legsikeresebb az emberelődök közül?

Játék az ember fejlődéséhez

<https://learningapps.org/display?v=pepckvmhk18>

3. A termelés kezdete

<https://www.youtube.com/watch?v=foYUDzi1Oeg> 0.00-5.25.
Egyszer volt, hol nem volt...4. rész Termelő életmód kezdetei

5 perc

Reprodukciós kérdések

1. Mi az a jégkorszak?
2. Milyen új élelem állt rendelkezésre a jégkorszak után?
3. Melyek voltak az első földművelő szerszámok?
4. Mire használták a házi állatokat?
5. A kőkorszak milyen két részre osztható?

Gondolkodtató kérdés

Miért jobb a földművelés és az állattenyésztés, mint a gyűjtögetés és a vadászat?

https://www.google.com/search?q=els%C5%91+f%C3%BCldm%C5%B1vel%C5%91+szersz%C3%A1mok&tbm=isch&ved=2ahUKEwiOyOCeorboAhXN1qQKHSXEbTMQ2-cCegQIABAA&oq=els%C5%91+f%C3%BCldm%C5%B1vel%C5%91+szersz%C3%A1mok&gs_l=img.3...545374.561440..562734...2.0..0.157.2133.27j1.....0....1..gws-wiz-img.....0j0i10i24j0i8i30.7jQFbgxyRpg&ei=kaR7Xs67Cs2tkwWliJeYAw&bih=636&biw=1265 képek

Első földművelő szerszámok

4. Az első földművelő közösségek

<https://www.youtube.com/watch?v=foYUDzi1Oeg> 5.25-13.24
Egyszer volt, hol nem volt.....4. rész A termékeny folyóvölgyek

7 perc

Reprodukciós kérdések

1. Hol jöttek létre az első városok?
2. Milyenek voltak a házak?
3. Mekkoraak voltak a városfalak?
4. Milyen ma is ismert játékot játszottak?
5. Milyen volt az első írás?
6. Hogyan szabályozták a folyót?

Gondolkodtató kérdés

Szerinted falun jobb élni vagy városban?

https://www.google.com/search?q=Az+els%C5%91+%C3%B3kori+v%C3%A1rosok&tbm=isch&ved=2ahUKEwjNuoKrq7boAhUF-6QKHwyxA8MQ2-cCegQIABAA&oq=Az+els%C5%91+%C3%B3kori+v%C3%A1rosok&gs_l=img.3...20346.22563..23675...0..0.94.480.6.....0....1..gws-wiz-img.cRrtT-voYyc&ei=Gq57Xs3FMYX2kwXs4o6YDA&bih=636&biw=1265

Képek. Az első városok

https://www.google.com/search?q=%C3%B6nt%C3%B6z%C3%A9ses+f%C3%B6ldm%C5%B1vel%C3%A9s&tbm=isch&ved=2ahUKEwjrz9DGq7boAhWQP-wKHf87AhcQ2-cCegQIABAA&oq=%C3%B6nt%C3%B6z%C3%A9ses&gs_l=img.1.0.012j0i2418.53214.56870..58649...0.0..0.100.706.7j2.....0....1..gws-wiz-img.....0i5i30.oOzwU-1IT54&ei=VK57XuvVK5D_sAf_94i4AQ&bih=636&biw=1265

Képek: Öntözéses földművelés

5. A történelem forrásai

<https://www.youtube.com/watch?v=W2tc7s5uRQc> Régészeti ásatás 0.00-3.34

Reprodukciós kérdések

1. Milyen eszközökkel dolgozik a régész?
2. Milyen munkamódszerekkel?

Gondolkodtató kérdés

Mire használták az őrlőkövet?

<https://www.youtube.com/watch?v=IXe4CEWhVDY>

Előkelő honfoglalás kori vitéz sírja – részlet

Reprodukciós kérdések

1. Mire használják a régészek az ecsetet?
2. Miket találtak a sírban? Milyen tárgyakat ismertél fel?
3. Mit tettek a leletek mellé a földre?

Gondolkodtató kérdések:

1. Miért lehet egy temető „kincsesbánya” egy régész számára?
2. Szívesen lennél régész? Milyen a régészek munkája?

https://www.google.com/search?q=v%C3%ADz+alatti+r%C3%A9g%C3%A9s&tbm=isch&ved=2ahUKEwjfi_zWr7boAhUBD-wKHUIDCOMQ2-cCegQIABAA&oq=v%C3%ADz+alatti+r&gs_l=img.1.1.016j0i8i30j0i2413.44572.53101..54859...1.0..0.110.1030.11j2.....0....1..gws-wiz-img.....0i131.PyBZdutFWPI&ei=qLJ7Xt-XLIGesAfChqCYDg&bih=636&biw=1265 Képek. Víz alatti régészeti

Játék a történelem forrásaihoz

<https://learningapps.org/display?v=paws47muj18>

Filmek otthonra:

- Hogyan lett az ember? 1-2. rész
- I.e. 10.000
- A tűz háborúja
- Jégkorszak
- Az ember kialakulása Youtube 52 perc
- Hrrrr....
- Ao, az utolsó őseember

Filmek összefoglaló órára

Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer az ember 1., 2., 3. rész

Játék otthonra vagy összefoglaló órára

<https://www.okosdoboz.hu/gyakorlas/5-osztaly/tortenelem/osszes-temakor>

Fele sem igaz, Kőkorszaki szakik

Az ókori Kelet

6. Az Egyiptomi birodalom

<https://www.youtube.com/watch?v=foYUDzi1Oeg&t=809s> 13.24-21.20.

8 perc

Egyszer volt... 4. rész A piramisépítés

Reprodukciós kérdések

1. Meséld el, hogy építették a piramist!
2. Mit csinált a fáraó a Nílus partján?
3. Kik építették a piramisokat?
4. Kit gyűlöltek a legjobban a parasztok?
5. Hogy mozgatták a hatalmas szobrokat?

Gondolkodtató kérdés

Szerinted szükség van az adószedésre?

https://www.youtube.com/watch?v=f3-M2Kwd_vw 0.00-5.00.

5 perc

Földönkívüliek építették a piramisokat?

Reproduktív kérdések:

1. Milyen magas a legnagyobb piramis?
2. Mi borította a külsejét?
3. Hány év alatt építették a nagy piramist?
4. Hány kötömbből áll?
5. Milyen kötőanyagot használtak az építésekor?

Gondolkodtató kérdés:

Szerinted miért építették a piramisokat?

Szerinted miért gondolják néhányan, hogy a földönkívüliek?

8. Egyiptomi hétköznapok és ünnepek

<https://www.youtube.com/watch?v=JZu1tdnKlMA> 0.00-5.25.
Egyiptom istenei. Anubisz – jelenet a filmből

5 perc

Gondolkodtató kérdések:

Mi mutatja, hogy Anubisz az alvilág istene?
Szerinted miért sakál alakú?

https://videa.hu/videok/tudomany-technika/krisztus-elotti-csatak_07_ramszesz.mp4-dokumentumfilm-ismeretterjeszto-torenelem-R5Q3hZJIGRi3wRsX 2.50-8.30. 6 perc

Az egyiptomi hadsereg

Reproduktív kérdések:

1. Milyen kézfegyverei voltak az egyiptomiaknak?
2. Milyen volt a harci szekér?
3. A harci szekér melyik mai fegyvernek felel meg?
4. Mi volt a gyalogosok szerepe?

Gondolkodtató kérdés:

Mit gondolsz, miért harcol két ország vagy két nép egymás ellen?

<https://www.youtube.com/watch?v=CS9HrOvvyhE> 0.00-3.42
Tutanhamon sírja

4 perc

Reproduktív kérdések:

1. Mi az a szarkofág?
2. Mi a kanópusz urna?
3. Ki tud több kincset felsorolni, amit a sírban találtak? - memóriajáték

9. Az „ígéret földje”

<https://videa.hu/videok/film-animacio/egyiptom-hercege-1998.mp4-12-even-aluliak-szamarara-megt-F2qqrC5xk7piXO4Y> 1.14.20-1.15.26
Egyiptom hercege, zsidók kivonulása Egyiptomból, Vörös-tenger

9 perc

<https://www.youtube.com/watch?v=IDnb3t9wAKA> 1.19.05-1.28.42.
Noé film, az özönvíz, a teremtés története

9 perc

Reproduktív kérdések:

1. Miért bocsátott az Úr vízözönt a földre?
2. Mi volt Noé feladata?
3. Mit mesél el Noé?
4. Mi volt a jel, hogy véget ért a vízözön?

Gondolkodtató kérdés

Miért mondja azt Noé, hogy számukra itt nincs hely?

<https://videa.hu/videok/film-animacio/mulan-1998-disney-gyerek-musical-fJzUEhq41YDWVwdK>
Mulán 84 perc

Játék az Ószövetséghez

<https://learningapps.org/display?v=pkshywtmn18>

10. Ókori keleti örökségünk

<https://www.youtube.com/watch?v=n2scEao98Fc>

12 perc

Fejlett ősi civilizációk, amikről még csak nem is hallottál

Kérdés:

1. Milyen civilizációkat mutat be a kisfilm?
2. Melyik volt a legkülönösebb? Miért?

https://www.google.com/search?q=mohendzsod%C3%A1ro+v%C3%A1rosa&sxsrf=ALeKk031q8Omh3wwPoOt5mDmARGESIdLyA:1585677311386&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ved=2ahUKewjMlv6mpMXoAhXUrIsKHVRzCfcQ_AUoAnoECAwQBA&biw=1280&bih=636

Képek Mohendzsodáróról

<https://videa.hu/videok/film-animacio/mulan-1998-disney-gyerek-musical-fJzUEhq41YDWVwdK>

52.05-59.48

8 perc

Mulán, hunok-kínaiak harca

Reprodukciós kérdések

1. Milyen anyagot találtak fel a kínaiak, amelynek nagy szerepe volt a filmrészletben?
2. Milyen trükkel győztek a kínaiak?

Gondolkodtató kérdés

Szerinted miért ábrázolja a hunokat a film szinte szörnyetegként?

https://www.google.com/search?q=k%C3%ADnai+nagy+fal&tbm=isch&ved=2ahUKewiu58yopMXoAhWSD-wKHd4aCiwQ2-cCegQIABAA&oq=k%C3%ADnai+&gs_lcp=CgNpbWcQARgAMgIIADICCAyAggAMgIADICCAyAggAMgIIADICCAyAggAMgIIADoECCMQJzoFCAAQgwFQy4gjWlmbI2DErCNoAHAAeACAAVqIAdYDkgEBNpgBAKABAAoBC2d3cy13aXotaW1n&sclient=img&ei=AoSDXq7eLpKfsAfetajgAg&bih=636&biw=1280

Képek a kínai nagy falról

https://www.google.com/search?q=agyaghadsereg+k%C3%ADna&tbm=isch&ved=2ahUKewjyKu9psXoAhUmPewKHTy4BGsQ2-cCegQIABAA&oq=agyaghads&gs_lcp=CgNpbWcQARgBMgIIADICCAyBAgAEBgyBAgAEBgyBAgAEBgyBAgAEBgyBAgAEBgyBAgAEBgyBAgAEBgyBAgAEBg6BAgjECc6BAgAEENQ7ZwCWMqzAmCYwwJoAHAAeACAAcQBiAGtBpIBAzguMZgBAKABAAoBC2d3cy13aXotaW1n&sclient=img&ei=R4aDXqqJCKb6sAe88JLYBg&bih=636&biw=1280

Képek az agyaghadseregről

Összefoglalás:

<https://zanza.tv/tortenelem/az-oskor-es-az-okori-kelet/nagy-civilizaciok-es-vallasok-tavol-keleten>

Összefoglaló órára:

<https://www.youtube.com/watch?v=foYUDzi1Oeg>

Egyszer volt, hol nem volt 4. rész

<https://www.youtube.com/watch?v=oBDmyviMOMe>

Egyszer volt, hol nem volt 5. rész

Játékok otthonra és összefoglaló órára Játék az ókori kelethez

http://maczkoandras.uw.hu/tori/okori_kelet.htm

<https://learningapps.org/display?v=psy5eviwk18>

http://cyber-iskola.hu/tesztek/response_form/88-%C3%B3kori-kelet.html

http://maczkoandras.uw.hu/tori/okori_kelet_fogalmak.htm

<https://learningapps.org/display?v=pruefduy518>

<https://learningapps.org/display?v=ph1zf0q3c18>

<https://www.okosdoboz.hu/gyakorlas/5-osztaly/tortenelem/osszes-temakor>

Halottkultusz Egyiptomban, Válaszd a jót

Filmek otthonra:

- Egyiptom hercege,
- Noé,
- Mulán,
- A fáraó 1966.
- Egyiptom istenei

Az ókori görög világ 11.Mi lesz abból, ha három istennő összevész?

https://www.youtube.com/watch?v=_i4spmVGu7o 0.00-6.26.

Thézeusz és Ariadné története

6 perc

Reprodukciós kérdések

1. Mit küldött Athén adóként Krétának?
2. Mi lett a sorsuk?
3. Mi volt Thézeusz első próbája?
4. Hogy menekült el Daidalosz és Ikarosz?
5. Mi lett Ikarosz sorsa?
6. Mit adott Ariadné Thézeusznak?
7. Milyen végzetes hibát követett el Thézeusz?

Gondolkodtató kérdés

Milyen szerepet játszottak az istenek a történetben?

<https://www.youtube.com/watch?v=OFWOzENwX3M&t=12s> 0.00-6.26.

6 perc

A görögök megérkeznek Trója városához

Reprodukciós kérdések

1. Mi van a görög hajók elején?
2. Szerinted miért?
3. Milyen fegyverzetük van a görögöknek?

<https://www.youtube.com/watch?v=csw3tLhOVI> 0.00-2.38.

2 perc

A knósszoszi palota rekonstrukciója

https://www.google.com/search?q=kn%C3%B3sszoszi+palota+tr%C3%B3nterme&sxsrf=ALeKk00ZEh4fYvpRyznN-6gszK0dMPL75w:1585756147339&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ved=2ahUKEwjxz_L-ycfoAhVox4sKHVUHDQ0Q_AUoAnoECAwQBA&biw=1280&bih=636 képek

A knósszoszi palota ma

A knósszoszi palota ma

Játék a trójai háborúról

<https://learningapps.org/display?v=pr7y9nvnt18>

12. A görög vallás és az olimpiák

<https://www.youtube.com/watch?v=R5dkNOZBB6U&list=PLiRCthXK2hITBvcxqulpPvc3rdYxAKkU3>

0.00-12.50. Perszephoné története, látványos animáció

Reprodukciós kérdések

1. Ki Perszephoné apja? Ki az anyja?
2. Érosznak milyen szerepe van a történetben?
3. Hol élt Hádész Perszephonéval?
4. Kicsoda Hermész?
5. Mit mesél el Perszephoné története?

Gondolkodtató kérdés

Milyenek a görög istenek az eddig megismertekhez képest?

<https://www.youtube.com/watch?v=ifzmLYXn0EA> 0.00-2.27.

2 perc

Reprodukciós kérdések

1. Sorolj fel három görög istent!
2. Minek voltak az istenei?
3. Sorolj föl három olimpiai sportágat?
4. Mi volt a furcsa az sportolókat ábrázoló képeken?

<https://www.youtube.com/watch?v=bYIMRSREIWw> 0.00-1.00.

1 perc

Fellobban az olimpiai láng

Gondolkodtató kérdés

Szerinted szükség van olimpiai játékokra? Miért?

Játék a görög mitológiáról, istenekről

http://maczkoandras.uw.hu/tori/gorog_mitologia_ki_kicsoda.htm

http://maczkoandras.uw.hu/tori/gorog_istenek_1.htm

http://maczkoandras.uw.hu/tori/gorog_istenek_2.htm

http://cyber-iskola.hu/tesztek/response_form/165-okori-olimpiak-igaz-hamis-teszt.html

13.Hétköznapok Athénban és Spártában

<https://www.youtube.com/watch?v=JeKL8JhV-PI> 0.00-12.20.

12 perc

10 érdekesség az ókori Athénról, ppt alámondással

Reprodukciós kérdések

1. Kiről kapta a nevét Athén?
2. Milyen célt szolgált az Akropolisz?
3. Miben játszottak a görög színészek?
4. Mit jelent az olimpiád szó?
5. Meddig tartott egy lakoma általában?
6. Hogy itták a bort a görögök?

<https://videa.hu/videok/film-animacio/300.2006.720p.hun-clAbTJbtefLRQfLW>

0.00-5.16

A spártai fiúk kiképzése - részlet a 300 című filmből.

5 perc

Reprodukciós kérdések

1. Mi lett a sorsa a gyenge vagy nyomorék újszülöttnek?
2. Mit gondolnak a spártaiak arról, aki harcban hal meg?
3. Hány évesen kezdődik a kiképzés?
4. Mire nevelik a fiúkat? Milyen módszerekkel?

Gondolkodtató kérdés

Szerinted milyen katonák voltak a spártaiak? És milyen emberek?

<https://www.youtube.com/watch?v=zUTTmUzGyw0&t=1s>

0.00-1.11.

1 perc

Mi a mesterséged? – részlet a 300 című filmből

Reprodukciós kérdések

1. Milyen külső jellegzetességei vannak a spártai katonáknak?
2. Gondolkodtató kérdés
3. Mire céloz a spártai király a kérdéssel?

Összefoglalás:

<https://zanza.tv/tortenelem/az-okori-hellasz/az-okori-hellasz-kialakulasa-gorog-polisz-es-sparta> A görög polisz és Spárta

14. A görög-perzsa háborúk

Ismétlés:

<https://zanza.tv/tortenelem/az-okori-hellasz/az-okori-hellasz-kialakulasa-gorog-polisz-es-sparta> A görögpolisz és Spárta

<https://videa.hu/videok/film-animacio/300.2006.bdrip.x264.hun-film-animacio-cQWf1GZqEqXaNJBA>

6.45-13.15

Perzsa követek Spártában – részlet a 300 című filmből

6 perc

Kérdés:

Nem lett volna hasznosabb és bölcsebb behódolni?

<https://www.youtube.com/watch?v=HuU6eboW720> 0.00-1.53

A marathóni csata

2 perc

Reprodukciós kérdések:

1. Mekkora volt a perzsa Birodalom?
2. Mit akart megbosszulni Dareiosz?
3. Miért Marathónnál szálltak partra a perzsák?
4. Mi volt az athéniak haditerve?

Gondolkodtató kérdés

Miért nem maradtak ünnepelni Marathónnál a győzelem után?

<https://videa.hu/videok/film-animacio/300.2006.bdrip.x264.hun-film-animacio-cQWf1GZqEqXaNJBA>

44.10-52.43.

A thermopüli csata - részlet a 300 című filmből

Kérdés:

Jellemezd a spártaiak fegyverzetét és harcmodorát!

8 perc

<https://www.youtube.com/watch?v=SWpmJfiy17k> 0.00-1.42.

2 perc

Reprodukciós kérdés:

Milyen csellel csalták be a perzsa hajókat Szalamisz szigetéhez?

Gondolkodtató kérdés:

Hasonlított-e ez a csata valamilyen szempontból a thermopüli csatához?

15. Az athéni demokrácia

<https://www.youtube.com/watch?v=QhEgYIEhBEs> 0.00-6.55

Egyszer volt, hol nem volt... 6. rész. Ismétlés: Kréta

7 perc

Reprodukciós kérdések

1. Mit találtak föl Krétán, amit Mohendzsodáróban is?
2. Milyen volt a vécé és a fürdőszoba Krétán?

3. Periklész szerint mi a demokratikus állam feladata?

Gondolkodtató kérdés

Szerinted melyik jobb? A demokrácia vagy az egyeduralkodó?

https://www.google.com/search?q=cser%3%A9pszavaz%C3%A1s&sxsrf=ALeKk0318M5plqWFhV1A2ev_MQYpHU7n0Q:1586194054506&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ved=2ahUKEwjNiaepqdToAhVP_SoKHR0TAwIQ_AUoAXoECBEQAw&biw=1280&bih=636

képek: A cserépszavazás

https://www.google.com/search?q=perikl%C3%A9sz&tbm=isch&ved=2ahUKEwjBz_zgqdT oAhXHOuwKHfMmCmIQ2-cCegQIABAA&oq=Perikl%C3%A9sz&gs_lcp=CgNpbWcQARgAMgIIADICCAAyAggAMgIIADICCAAyAggAMgIIADIECAAQGDIECAAQGDIECAAQGDoeCCMQJzoECAAQJzoECAAQHICGkgZYj6YGYKPCBmgAcAB4AIABW4gB5gWSAQE5mAEAoAEBqgELZ3dzLXdpei1pbWc&scient=img&ei=-2aLXoHmDsf1sAfzzaiQBg&bih=636&biw=1280

képek: Periklész-szobrok

Összefoglalás:

<https://zanza.tv/tortenelem/az-okori-hellasz/perzsa-haboruk-es-az-atheni-demokracia>

16. Periklész korának műveltsége

Ismétlés:

<https://zanza.tv/tortenelem/az-okori-hellasz/perzsa-haboruk-es-az-atheni-demokracia>

<https://www.youtube.com/watch?v=QhEgYIEhBEs> 6.55-22.17

15 perc

Egyszer volt.... 6. rész Periklész korának műveltsége, hétköznapjai

Reprodukciós kérdések

1. Miben különbözött az athéni színház a maitól?
2. Mit csináltak a nézők, ami egy mai színházban már furcsa lenne?
3. Hogy zajlik egy jóslat?
4. Hogy történt a leánykérés Athénban? És Spártában?
5. Hol tartották az aprópénzt?
6. Mi Athén legszebb épülete?
7. Mit tanultak az iskolában a gyerekek?

Gondolkodtató kérdés

Szívesen éltél volna az Ókori Athénban? Miért?

https://www.google.com/search?q=az+%C3%B3kori+ath%C3%A9n+%C3%A9p%C3%BCletei&tbm=isch&ved=2ahUKEwjr7vHIrtToAhVqgM4BHcOtCRMQ2-cCegQIABAA&oq=az+%C3%B3kori+ath%C3%A9n+%C3%A9p%C3%BCletei&gs_lcp=CgNpbWcQAZoGCAAQBxAeOgQIABAYUObKAViJpQJgv7kCaABwAHgAgAH_AYgB7g2SAQYyMS4xLjGyAQcG AQGqAQnd3Mtd2l6LWltZw&scient=img&ei=BmyLXuvTN-qAur4Pw9ummAE&bih=636&biw=1280

Képek: Az ókori Athén épületei

https://www.google.com/search?q=g%C3%B6r%C3%B6g+sz%C3%ADnh%C3%A1z+rajz&tbm=isch&ved=2ahUKEwi5z5Wtr9ToAhWt34UKHQCKBQUQ2-cCegQIABAA&oq=g%C3%B6r%C3%B6g+sz%C3%ADnh%C3%A1z+&gs_lcp=CgNpbWcQARgAMgIIADICCAAyAggAMgIIADICCAAyAggAMgIIADICCAAyAggAMgIIAFDjbVjjbWC6eWgAcAB4AIABU4gBU5IBATGYAQCgAQGqAQnd3Mtd2l6LWltZw&scient=i mg&ei=2WyLXvn-DK2_lwSAIJYo&bih=636&biw=1280

Képek a görög színházról

Összefoglalás:

<https://zanza.tv/tortenelem/az-okori-hellasz/gorog-tudomany-es-muveszet>

Görög tudomány és művészet

Játék a görög művészetről

<https://learningapps.org/display?v=puhmfqbjt18>

17.Nagy Sándor birodalma

Ismétlés: <https://zanza.tv/tortenelem/az-okori-hellasz/gorog-tudomany-es-muveszet>

Görög tudomány és művészet

<https://www.youtube.com/watch?v=QhEgYIEhBEs> 22. 00-25.59.

4 perc

Egyszer volt, hol nem volt...6. Athén és Spárta háborúja

Reprodukciós kérdések

1. Miért tört ki a háború Athén és Spárta között?
2. Milyen volt az élet Athénban a háború alatt?
3. Milyen betegség pusztított Athénban?

Gondolkodtató kérdés

Van-e a demokráciának árnyoldala?

<https://videa.hu/videok/film-animacio/nagy-sandor-a-hodito-teljes-2004-alexander-angelina-jolie-L.SBbglw9ShpmBjpO> 17.00-21.15.

4 perc

Nagy Sándor, a hódító c. film. A ló megszelídítése

Reprodukciós kérdések

1. Mit vett észre Alexandrosz? Mitől rémülködik a ló?
2. Hogy nevezte el a lovat?

Gondolkodtató kérdés

Milyen tulajdonságok derülnek ki róla a filmrészlet alapján?

<https://videa.hu/videok/film-animacio/nagy-sandor-a-hodito-teljes-2004-alexander-angelina-jolie-L.SBbglw9ShpmBjpO> 44.14-54.10

10 perc

Nagy Sándor, a hódító című film

Reprodukciós kérdések

1. Hogy néz ki a makedón falanx?
2. Hogy néz ki a perzsa sereg?
3. Mit tud minden harcos az idők kezdete óta?
4. Mi a csata célja Alexandrosz szerint?

Gondolkodtató kérdések

1. A csata céljában igaza van Alexandrosznak?
2. Miért mond beszédet a seregnek egy vezér a csata előtt?
3. Mennyiben más a makedón falanx, mint a görög?

<https://videa.hu/videok/film-animacio/nagy-sandor-a-hodito-teljes-2004-alexander-angelina-jolie-L.SBbglw9ShpmBjpO.1.01.30-1.04.45>

3 perc

Nagy Sándor, a hódító Bevonulás Babilonba

Reprodukciós kérdés:

Milyen volt Babilon városa?

Gondolkodtató kérdés

Mit jelent az, hogy Babilon olyan szerető, amit megkapni könnyebb, mint elhagyni?

Összefoglalás:

<https://zanza.tv/tortenelem/az-okori-hellasz/nagy-sandor-es-hellenizmus-kora>

Nagy Sándor és a hellenizmus kora

Film összefoglaló órára

<https://www.youtube.com/watch?v=QhEgYIEhBEs>

26 perc

Egyszer volt... 6. rész

Filmek otthonra

- Herkules (rajzfilm)
- Odüsszeusz utazásai
- Trója
- 300
- Titánok harca
- Villámtolvaj
- Nagy Sándor, a hódító

Játék otthonra és összefoglaló órára

<https://www.okosdoboz.hu/gyakorlas/5-osztaly/tortenelem/osszes-temakor>

Görögre pörögve, Ki mit tud a görögökről?

<https://learningapps.org/display?v=pr7y9nvnt18>

http://maczkoandras.uw.hu/tori/gorog_mitologia_ki_kicsoda.htm

http://maczkoandras.uw.hu/tori/gorog_istenek_1.htm

http://maczkoandras.uw.hu/tori/gorog_istenek_2.htm

http://cyber-iskola.hu/tesztek/response_form/165-okori-olimpiak-igaz-hamis-teszt.html

<https://learningapps.org/display?v=puhmfqbjt18>

http://maczkoandras.uw.hu/tori/tanmod_5_2_hellasz_szemely.html

Róma

18. Hannibál a kapuk előtt

<https://www.youtube.com/watch?v=yr6aEwuaR3g&t=853s>

Hannibál átkelése az Alpokon 18.20-28.30

10 perc

Reprodukciós kérdés:

1. Hogy hívták a hegyet, amelyen átkelt a pun sereg?
2. Miben reménykedtek a rómaiak?
3. Milyen különös állatot vittek magukkal a punok?
4. Miért volt nehéz az átkelés?

Gondolkodtató kérdés:

Miért a szárazföld felől támadtak a punok?

<https://www.youtube.com/watch?v=yr6aEwuaR3g&t=853s>

Döntő csata: Cannae (római-pun) 50.45-58.04

7 perc

Reprodukciós kérdések:

1. Melyik sereg volt a nagyobb létszámú?
2. Mi volt a karthágóiak csele?
3. Mi volt a rómaiak gyengesége?

Gondolkodtató kérdés:

Szerinted milyen hadvezér Hannibál?

https://www.youtube.com/watch?v=UUk0L_yvOIU

Róma alapítása és terjeszkedése **10:38**

Videotanár (Javaslat: 19. téma utáni összefoglalásként vagy 20. témánál, óra elején ismétlésként)

21. A császárság

<https://www.youtube.com/watch?v=96T167Dh3Xw>

Egyszer volt, hol nem volt, 7. rész. Julius Ceasar Galliában-útépítés-tűzoltóság-kliensrendszer-iskola-fürdők-Ceasar halála 0.00-26.00

26 perc

Reprodukciós kérdések:

1. Kik ellen harcolt Caesar Galliában?
2. Mi a nevezetes folyó neve, ahol Caesar „elvetette a kockát”?
3. Mi volt az útépítések érdekessége?
4. Milyen eszközöket használtak a tűzoltók?
5. Hogy nézet ki egy római fürdő?

6. Hogy halt meg Caesar?

Gondolkodtató kérdés:

Miért veszélyes, ha egy embernek túl sok hatalma van? 0.00-26.00

26 perc

23. Az „Örök Város”

<https://www.youtube.com/watch?v=U6oPfmJcU8s>

2 perc 50

Reprodukciós kérdések:

1. Kinek a szobra állt a Colosseum előtt?
2. Miért pont ott állt az épület?
3. Mit fejezett ki?
4. Hova vezetett a folyosó a Colosseumból?
5. A kutatások szerint kik voltak a gladiátorok?

Gondolkodtató kérdés:

Szerinted ma mi egy ország legfontosabb épülete?

Játék Róma épületeihez

<https://wordwall.net/hu->

[hu-community?localeId=1038&query=Az%20%C3%B3kori%20R%C3%B3ma%20%C3%A9p%C3%BCletei](https://wordwall.net/hu-community?localeId=1038&query=Az%20%C3%B3kori%20R%C3%B3ma%20%C3%A9p%C3%BCletei)

19.A köztársaság gondjai

https://www.youtube.com/watch?v=UUK0L_yvOIU

Róma alapítása és terjeszkedése **10:38** Videotanár (Javaslat: 19. téma utáni összefoglalásként vagy 20. témánál, óra elején ismétlésként)

https://www.youtube.com/watch?v=j_Llla_wsRE

Gladiátorok 10.02-22.26

12 perc

Reprodukciós kérdés:

1. Milyen párokat hoztak létre a küzdelem során?
2. Sorolj föl néhány típust!
3. Miért harcoltak különböző fegyverekkel?
4. Hány napig tartottak a viadalok?
5. Mi volt a legérdekesebb számodra?

Gondolkodtató kérdés:

Szerinted miért szerették a rómaiak ezt a véres játékot?

22. A Római Birodalom

<https://videa.hu/videok/film-animacio/pompeji-2014-film-kaland-rlZUxUCPVGkbMKbg>

1.04.05-1.24.05

Pompeji katasztrófája (a vulkánkitörés)

20 perc

Reprodukciós kérdések:

1. Miért nem volt menekvés a város lakói számára?
2. Mennyiben hasonlít a filmrészlet Plinius leírásához?
3. Mit jelent a pánik kifejezés? Mit jelenthet a tömegpánik?

Gondolkodtató kérdés:

Vajon miért Pompeji az egyik legfontosabb ókori emlék?

Játék Róma provinciáihoz

<https://wordwall.net/hu->

[hu/community?localeId=1038&query=R%C3%B3ma%20provinci%C3%A1i](https://wordwall.net/hu-community?localeId=1038&query=R%C3%B3ma%20provinci%C3%A1i)

25. A kereszténység kialakulása és elterjedése a birodalomban

https://www.youtube.com/watch?v=5_X1RvdGJ7s 7.35-15.57.

8 perc

A béna meggyógyítása, a tékozló fiú története

Reprodukciós kérdés:

1. Mit tanít Jézus a bűnről?

Gondolkodtató kérdés:

Mi a véleményed a tékozló fiú történetéről?

https://www.youtube.com/watch?v=5_X1RvdGJ7s 24.10-27-57.

4 perc

a gazdagságról és az egzisztenciális félelmekről

Reprodukciós kérdések:

1. Milyen problémáról beszél Jézus?
2. Mitől próbál megszabadítani?

Gondolkodtató kérdés:

Te hogy látod, igaza van-e vagy sem? Miért?

https://www.youtube.com/watch?v=5_X1RvdGJ7s 35.00-36.45.

1 perc 45

Tanítványok útjukra bocsátása.

Reprodukciós kérdés:

1. Milyen feladattal bízta meg őket?
2. Milyen tulajdonságok fontosak a küldetéshez
3. Milyen képpel fejezi ki a küldetés veszélyeit?

https://www.youtube.com/watch?v=5_X1RvdGJ7s 37.52-41.12

3 perc

Hegyi beszéd

Reprodukciós kérdések:

1. Kik a boldogok?
2. Milyen jutalmat kapnak az üldözöttek?
3. Idézz fel egy gondolatot az imából!

https://www.youtube.com/watch?v=5_X1RvdGJ7s 44.42-49.50.

5 perc

Lázár feltámasztása, a szeretet hatalma

Reprodukciós kérdés:

1. Mi Jézus feladata? Mivel mutat példát?
2. Mi az ember teendője a földön?

https://www.youtube.com/watch?v=5_X1RvdGJ7s 56.08-58.30

2,5 perc

Szeressétek ellenségeiteket!

Reprodukciós kérdések:

1. Mennyire könnyű teljesíteni ezeket a parancsokat?
2. Szerinted melyik a legfontosabb mondat?

https://www.youtube.com/watch?v=5_X1RvdGJ7s 1.09.20-1.14.59.

5,5 perc

Az utolsó vacsora

Reprodukciós kérdések:

1. Mit jelent a halál rabságából kiszabadulás?
2. Mit jelképez a kenyér és a bor?
3. Mi az új parancs?
4. Mi a szeretet legmagasabb foka?

Gondolkodtató kérdés:

Mi az, amiben a kereszténység gyökeresen újat hoz a régebbi korok gondolkodásához képest?

Játék a kereszténységhez

<https://wordwall.net/hu-hu/community?localeId=1038&query=A%20kereszt%C3%A9nys%C3%A9g%20sz%C3%BClet%C3%A9se>

26. Róma bukása

<https://www.youtube.com/watch?v=1OnciXGq5Vs> 1.29-6.24
Egyszer volt, hol nem volt...9. Népvándorlás, hunok – rajzfilm **5 perc**

Reprodukciós kérdések:

1. Milyen népek vettek részt a népvándorlásban?
2. Hogyan ábrázolja a rajzfilm a hunokat?
3. Szerinted miért így?

Gondolkodtató kérdés:

Miért bukott el a Római Birodalom?

<https://www.youtube.com/watch?v=0Fa62N2iMYQ>
10 érdekesség a hunokról **12 perc**

Reprodukciós kérdés:

1. Miben különbözik a hunok és rómaiak fegyverzete?

Gondolkodtató kérdés:

1. Mi az előnye a hunok arcmodorának?
2. Mi a gyenge oldala?

<https://www.youtube.com/watch?v=rWjc3MfVYUU> **11 perc**
videotanár: Róma bukása (Javaslat: óra végén ismétlés, összefoglalás)

FILMEK TÉMAZÁRÓ ÓRÁRA

https://indavideo.hu/video/Gladiator_2000
0.00-12.32 csatajelenet: rómaiak a germánok ellen **12 perc**
1.29.00-1.37.00 csoportos gladiátorküzdelem a Colosseumban **8 perc**
1.53.36-2.01.00 egyéni gladiátorküzdelem a Colosseumban **6,5 perc**

<https://videa.hu/videok/film-animacio/ben.hur-drama-kaland-tortenelmi-aPIrxVyeCCM9zT3H>
1.19.20-1.26.10 gályarabok, tengeri ütközet **7 perc**

<https://videa.hu/videok/film-animacio/ben.hur-drama-kaland-tortenelmi-aPIrxVyeCCM9zT3H>
14.00-32.10 híres kocsiverseny-jelenet a Ben Hur című filmből **18 perc**

Játék otthonra és témazáró órára

<https://www.okosdoboz.hu/gyakorlas/5-osztaly/tortenelem/osszes-temakor>

Provinciák régen és ma, Rakd helyre

<https://wordwall.net/hu->

[hu/community?localeId=1038&query=Az%20%C3%B3kori%20R%C3%99gi%20Eur%C3%B3pa](https://wordwall.net/hu/community?localeId=1038&query=Az%20%C3%B3kori%20R%C3%99gi%20Eur%C3%B3pa)

FILMEK OTTHONRA

- Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer az ember
- Hannibál
- Spartacus
- Gladiátor
- Julius Ceasar
- Kleopátra
- Asterix és Obelix
- Asterix és Obelix a Kleopátra-küldetés
- Pompeji utolsó napjai
- A názáreti Jézus
- Attila, isten ostora
- Attila, a hun
- A 9. légió
- Az utolsó légió

27. Európa új arca

Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer az ember 9. rész

<https://www.youtube.com/watch?v=1OnciXGq5Vs> 0.00-8,49

Népvándorlás, germánok, Merovingok, Clodvig

9 perc

Reprodukciós kérdések

1. Mondj két népet, amely részt vett a népvándorlásban.
2. Ki volt a hunok vezére?
3. Mi volt a legnagyobb „sorscsapás” a parasztok számára?
4. Mondj legalább egy különös frank törvényt a vérdíjjal kapcsolatban!

Gondolkodó kérdés:

Hogyan szilárdította meg hatalmát a frank vezér?

Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer az ember 8. rész

<https://www.youtube.com/watch?v=FADBkqVEUAW> 0.0-5,27

Róma bukása, Bizánc, Iustiniánus

5 perc 30

Reprodukciós kérdések

1. Melyik császár szüntette meg a keresztényüldözést?
2. Melyik város lett a birodalom új fővárosa?
3. Hány hajója volt Bizáncnak?
4. Miért tudott Bizánc sokáig ellenállni a külső támadásoknak?

Gondolkodtató kérdés

Szerinted miért bukott el a Római Birodalom?

28. Uradalom

<https://www.youtube.com/watch?v=C3nPF5o4L9E> 0.0-8.09

8 perc

A középkor 3 (Uradalom, földművelés, önellátó gazdálkodás)

Reprodukciós kérdések

1. Miért volt nagyon nehéz a jobbágyok élete?
2. Milyen volt a természeti környezet Európában a középkor elején?
3. Milyen energiát használtak a középkorban?
4. Milyen szolgáltatásokkal tartozott a jobbágy a középkorban?

Gondolkodtató kérdés

Szerinted miért nem volt probléma az erdőirtás a középkorban? És miért az ma?

<https://www.youtube.com/watch?v=C3nPF5o4L9E> 39-42.20

3 perc

Középkor 3 (szüret, paraszti ruhák, táplálkozás)

Reprodukciós kérdések

1. Hogyan nyerték ki a szőlőből a levét?
2. Mi volt a leggyakoribb étel?
3. Mikor ettek húst?
4. Milyen ruhákban jártak a jobbágyok?

Gondolkodtató kérdés

Miben különbözött táplálkozásuk a mai emberétől?

<http://www.toritura.hu/wp-content/uploads/2018/01/10-FILEminimizer.jpg>

(Ábra a kétnyomásos és a háromnyomásos gazdálkodásról)

Összefoglalás:

<https://www.youtube.com/watch?v=ZejHcgtGYK0>

Az uradalom

1 perc

<https://zanza.tv/tortenelem/kozepkor/technika-es-technologia-az-ezredfordulon-fellendules-keresztes-hadjaratok> 00-03.38.

3 perc 30

Mezőgazdaság, földművelő technikák, malmok

Ajánlott játék

<https://www.okosdoboz.hu/gyakorlas/5-osztaly/tortenelem/osszes-temakor>
Uradalmi kakukktójas

29.A középkori keresztény egyház

Ismétlés:

<https://zanza.tv/tortenelem/kozepkor/technika-es-technologia-az-ezredfordulon-fellendules-keresztes-hadjaratok> 00-03-38. Mezőgazdaság, földművelő technikák, malmok **3 perc 30**

<https://zanza.tv/tortenelem/kozepkor/technika-es-technologia-az-ezredfordulon-fellendules-keresztes-hadjaratok>
<https://zanza.tv/tortenelem/kozepkor/technika-es-technologia-az-ezredfordulon-fellendules-keresztes-hadjaratok>

03-38-6.00. investitúra, Canossa, eretnekek, kolduló rendek

2 perc 30

Reprodukciós kérdések:

1. Mikor szakadt ketté a keresztény egyház?
2. Milyen két résszé?
3. Ki indította el a pápaság reformját?
4. Mi volt a pápa legnagyobb fegyvere?
5. Kik voltak az eretnekek?

Gondolkodtató kérdés:

Szerinted melyik nagyobb hatalom? A császár vagy a pápa?

<https://videa.hu/videok/film-animacio/napfiver-holdnover.-teljes-film.-OAnx7t8nhtGINCKN>
38.00-45.37 Szent Ferenc megtérése, a vagyon nem boldogít **7 perc 30**

Reprodukciós kérdések

1. Milyen épületekből áll ez a város?
2. Mi a város neve?
3. Mit mond a fiú, kinek van joga ítélkezni fölötte?
4. Mi az apa baja?
5. Mi a püspöké?

Gondolkodtató kérdés

Mit akar Ferenc (Francesco) voltaképpen?

<https://videa.hu/videok/film-animacio/napfiver-holdnover.-teljes-film.-OAnx7t8nhtGINCKN>
54.54-1.01.03 Templomépítés télen, a rend kezdete **6 perc**

Reprodukciós kérdések

1. Kik voltak Ferencsel a templomba?
2. Milyen ruhában volt?
3. Mi a szerzetesek feladata a filmrészlet szerint?

Gondolkodtató kérdés

Miért érez Bernardó elégedetlenséget?

Mi a lélek temploma?

<https://videa.hu/videok/film-animacio/napfiver-holdnover.-teljes-film.-OAnx7t8nhtGINCKN>

1.16.13-1.20.39. Szerzetesek mezei munkája, Klára csatlakozik a renchez **4 perc**

Reprodukciós kérdések

1. Milyen földművelő szerszámot ismertél föl?
2. Miért nem akartak a parasztok enni adni nekik?
3. Igazuk volt-e?

Gondolkodtató kérdés

Mi volt Klára legfontosabb gondolata?

<https://katolikus.ma/bojte-csaba-testver-az-asztrologiarol/>

A leghíresebb magyar ferences rendi szerzetes: Böjte Csaba (kép)

Összefoglalás

<https://zanza.tv/tortenelem/kozepkor/technika-es-technologia-az-ezredfordulon-fellendules-keresztes-hadjaratok>

03-38-6.00. investitúra, Canossa, eretnekek, kolduló rendek **2 perc 30**

30. Az iszlám

Ismétlés:

<https://zanza.tv/tortenelem/kozepkor/technika-es-technologia-az-ezredfordulon-fellendules-keresztes-hadjaratok>

03-38-6.00. investitúra, Canossa, eretnekek, kolduló rendek **2 perc 30**

<https://www.youtube.com/watch?v=FADBkqVEUAW>

Egyszer volt, hol nem volt..8. rész.

13.35-20.20 Mohamed Mekkában, a kezdetek **7 perc**

Reprodukciós kérdések

1. Miket imádtak az arabok Mohamed előtt?
2. Hogy hívják az egyedüli Istent? Ki a prófétája?
3. Miért kellett Mohamednek elmenekülnie?
4. Hányban menekült el? Honnan? Hová?
5. Hová kerül az ember a halál után?

Gondolkodtató kérdés

Honnan ismerős ez a mondat: „Szeresd felebarátodat mint tenmagadat?”

<https://www.youtube.com/watch?v=FADBkqVEUAW>

Egyszer volt, hol nem volt....8. rész
Az iszlám térhódítása 20.00-25.44.

6 perc

Reprodukciós kérdések

1. Merre kell fordulni ima közben?
2. Milyen állatot használnak utazásra az arabok?
3. Mi az iszlám öt pillére?
4. Mi a 6. parancsolat?
5. Milyen területeket hódít meg az iszlám?

Gondolkodtató kérdések

1. Miért akar ilyen hatalmas területeket meghódítani az iszlám?
2. Miért tud ilyen hatalmas területeket meghódítani?

Összefoglalás:

<https://zanza.tv/tortenelem/kozepkor/az-islam-szuletese-az-arab-vallas-es-tudomany>

31. A nyugati keresztény császárság

Ismétlés:

<https://zanza.tv/tortenelem/kozepkor/az-islam-szuletese-az-arab-vallas-es-tudomany>

<https://www.slideserve.com/hank/a-h-b-ris-g>

A hűbériség, hűbéri eskü, hűbéri lánc ppt 14 dia

Összefoglalás:

<https://zanza.tv/tortenelem/kozepkor/allamok-kora-kozepkorban>

Ajánlott játék:

<https://wordwall.net/hu->

[hu/community?localeId=1038&query=Eur%C3%B3pa%20a%20k%C3%B6z%C3%A9p%C3%A9rt%20t%C3%A9r%C3%A9k%C3%A9rt](https://wordwall.net/hu/community?localeId=1038&query=Eur%C3%B3pa%20a%20k%C3%B6z%C3%A9p%C3%A9rt%20t%C3%A9r%C3%A9k%C3%A9rt)

Európa térképe az ezredforduló után

32. Lovagi életmód, lovagi erények

Ismétlés:

<https://zanza.tv/tortenelem/kozepkor/allamok-kora-kozepkorban>

<https://www.google.com/search?q=sodronying&tbm=isch&ved=2ahUKEwjbmteoq-rnAhXBwL4IHf1SBFwQ2->

[cCegQIABAA&oq=sodronying&gs_l=img.1.0.0j0i2412.184920.187568..189462...0.0..0.460](https://www.google.com/search?q=sodronying&tbm=isch&ved=2ahUKEwjbmteoq-rnAhXBwL4IHf1SBFwQ2-cCegQIABAA&oq=sodronying&gs_l=img.1.0.0j0i2412.184920.187568..189462...0.0..0.460)

1969.0j8j0j1j1.....0....1..gws-wiz-img.....0i131.Arct3Xg3x5I&ei=idVTXpuyMMGB-
_UP_aWR4AU&bih=657&biw=1366#imgrc=CejjQxIFoitQxM

Kép a sodronyingről.

Reprodukciós érdek:

Mi célt szolgált a sodronying?

<https://ferfiakjatekboltja.hu/id/07977-Kozepkori-lovagi-pancel---1016600100>

Kép a lovagi páncélról

Reprodukciós kérdés:

Milyen részei vannak a páncélnak?

Miért ilyen a csizma orra?

<https://www.youtube.com/watch?v=sfrwON8692A>

A lovagroham (részlet a Gyűrűk Ura című filmből)

4 perc

Gondolkodtató kérdés:

1. Miért nevezzük a lovagokat a középkor tankjainak?

2. Milyen sebességgel kezdődik, milyennel végződik a roham? Miért?

<https://www.google.com/search?sxsrf=AB5stBjQYsITTeoCQQ12GTwethJOrBZ-Pw:1689002391039&q=Lovagi+torna&tbm=isch&sa=X&ved=2ahUKEwiziqucuISAAxVMgf0HHYNDaqMQ0pQJegQIDRAB&biw=1280&bih=689&dpr=2>

Képek a lovagi tornáról

Reprodukciós kérdés: A képek alapján mondd el, hogyan zajlik egy lovagi torna!

<https://ujvilagtudat.blogspot.com/2019/04/a-templomos-lovagok-modern.html>

Kép: Keresztes lovagok

Összefoglalás:

<https://zanza.tv/tortenelem/kozepkor/technika-es-technologia-az-ezredfordulon-fellendules-keresztes-hadjaratok> 04.34-06-03. (vagy az egész)

33. Élet a középkori városokban

Ismétlés:

<https://zanza.tv/tortenelem/kozepkor/technika-es-technologia-az-ezredfordulon-fellendules-keresztes-hadjaratok> 04.34-06-03. (vagy az egész)

<https://zanza.tv/tortenelem/kozepkor/fekete-halal-rendiseg-keso-kozepkor-pestis-az-oszman-birodalom>

rendiség, pestis, száz éves háború

5 perc

Reprodukciós kérdések:

1. Melyik országokban vonták be először a rendeket a döntéshozatalba?
2. Miért torpant meg a fejlődés az 1300-as években?
3. Hányan haltak meg a nagy pestisjárványban?
4. Mi erősítette föl a pestis hatását?
5. Hány évig tartott Európa leghosszabb háborúja?

Gondolkodtató kérdés:

Szerinted me kitörhet Európában ilyen pusztító járvány?

<https://www.youtube.com/watch?v=JOTxYpeOVDg> 5.45-13.20

8 perc

Egyszer volt, hol nem volt...11. rész középkori város, építészet, keresztes hadjárat

Reprodukciós kérdések:

1. Miért költöznek a jobbágyok a városba?
2. Milyen büntetést láttál a filmen?
3. Hogyan néztek ki a házak, miből épültek?
4. Milyen ruhát hordtak a városiak?
5. Hogy aludtak? Hogyan tisztálkodtak?
6. Melyik város volt a keresztes hadjáratok célpontja?

Gondolkodtató kérdés:

Te szívesen éltél volna egy középkori városban? Miért?

<https://www.slideserve.com/loan/a-k-z-pkori-v-ros>

A középkori város és a céh, összefoglaló prezentáció 36 dia

https://www.google.com/search?q=c%C3%A9g%C3%A9rek+k%C3%A9pek&tbm=isch&ved=2ahUKEwj0bu9xP7nAhVIMOwKHcBVBG0Q2-cCegQIABAA&oq=c%C3%A9g%C3%A9rek&gs_l=img.1.1.0l2j0i5i30l3.21047.24785..27899...0.0..4.497.2810.0j8j2j0j2.....0....1..gws-wiz-img.....0..0i67j0i10j0i24._1UikgtAIJg&ei=R2xeXqSSAuXgsAfAq5HoBg&bih=657&biw=1366 cégerek

Összefoglalás:

<https://zanza.tv/tortenelem/kozepkor/kozepkori-varos-elete-kereskedelem>

5 perc

Ajánlott játék:

<https://www.okosdoboz.hu/gyakorlas/5-osztaly/tortenelem/osszes-temakor>

Melyik a jó?

<https://wordwall.net/hu->

[hu-community?localeId=1038&query=K%C3%B6z%C3%A9pkori%20%C3%A9p%C3%ADt%C3%A9szet](https://wordwall.net/hu-community?localeId=1038&query=K%C3%B6z%C3%A9pkori%20%C3%A9p%C3%ADt%C3%A9szet)

A román stílus és a gótika

34. Humanizmus és a reneszánsz

Ismétlés: <https://zanza.tv/tortenelem/kozepekor/kozepekori-varos-elete-kereskedelem> 5 perc

<https://zanza.tv/tortenelem/kozepekor/kozepekori-egyetemek-kozepekori-egyhaz>

Középkori egyetemek, középkori egyház

5 perc

Reprodukciós kérdések:

1. Milyen vicces beavatási szertartások voltak a középkori egyetemeken?
2. Milyen karok voltak Párizsban?
3. Mi volt a tananyag?
4. Miből álltak a vizsgák?
5. Sorolj fel néhány várost, ahol egyetem működött!
6. Milyen nyelven kommunikált az értelmiség?

Gondolkodtató kérdés:

Mit fejez ki az óriások vállán álló törpe képe?

<https://www.youtube.com/watch?v=kdjYlrvVFNo>

reneszánsz kori zene: Greensleves

3 perc

Feladat: Padtársaddal próbáld meg magyarra lefordítani!

https://www.google.com/search?q=renesz%C3%A1nsz+m%C5%B1v%C3%A9szet+r%C3%B6viden&source=Inms&tbm=isch&sa=X&ved=2ahUKEwjz3Im7k4boAhWD0KYKHfyMAHQQ_AUoAXoECA0QAw&biw=1366&bih=657

Képek: Reneszánsz szobrászat, festészet, építészet.

Gondolkodtató kérdések:

1. Mik a reneszánsz művészet jellemző vonásai?
2. Miben különböznek az előző kor művészetétől?

Játékok otthonra és összefoglaló órára

<https://www.okosdoboz.hu/gyakorlas/5-osztaly/tortenelem/osszes-temakor>

Melyik a jó, Uradalmi kakukkozás

<https://learningapps.org/display?v=pi71sqkbt17>

<https://wordwall.net/hu->

[hu-community?localeId=1038&query=A%20k%C3%B6z%C3%A9pkor](https://wordwall.net/hu-community?localeId=1038&query=A%20k%C3%B6z%C3%A9pkor)

Középkor, összefoglaló játékok

Filmek összefoglaló órára

- Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer az ember
- A vikingek 27 perc
- Katedrálisok, keresztes hadjáratok 27 perc
- A százéves háború 26 perc
- Quattrocento 27 perc

Filmek otthonra

1. Jöttünk, láttunk, visszamennénk
2. Napfivér, Holdnővér
3. A rózsza neve
4. A párizsi Notre Dame
5. Lovagok háborúja
6. Mennyei királyság
7. Excalibur (1981)
8. Robin Hood, a tolvajok fejedelme
9. Jeanne d' Arc

A Magyarság történetének kezdetei. Az Árpád-ház

35. Vándorlás a pusztán

https://www.youtube.com/watch?v=-hUuUHwd_bi

8.13 perc

Rege a csodaszarvasról-diafilm

Reprodukciós kérdések

1. Hogy hívták a testvérpárt?
2. Mi a neve annak a vidéknek, ahová a szarvas vezeti őket?
3. Miben gazdag ez a terület? Miben szegény?
4. Hogy szereztek feleséget maguknak?
5. Melyik két nép rokonságát meséli el ez a történet?

Gondolkodtató kérdések

1. Mi a szerepe a szarvasnak?
2. Találkoztál-e már olyan történettel, amelyben leányrablás szerepel?
3. Milyen életmódra utal a történet?

<https://www.youtube.com/watch?v=UKirznCqer8> 0.00-3.05.

3 perc

A jurta

Reprodukciós kérdések

1. Mi képezi a jurta alapját?
2. Mivel burkolják?
3. Hol megy ki a füst?
4. Milyen alakú a jurta?
5. Hol használnak még mindig jurtát?

Gondolkodtató kérdések

1. Milyen életmód esetén hasznos a jurta?
2. Szerinted hogyan érték el azt, hogy ne ázzon be a jurta?

<https://www.youtube.com/watch?v=nht8Aue-msM> 2.05-7.54.

6 perc

Hogyan készült őseink ija?

Reprodukciós kérdések

1. Hol találtak ijleleteket a régészek?
2. Mivel van burkolva az íj?
3. Mi az íj legfontosabb alapanyaga?
4. Milyen részei vannak az íjnak?
5. Mire szolgál az íjgyűrű?
6. Mennyi idő kell egy íj elkészítéséhez?

Gondolkodtató kérdés

Miért volt a kor egyik legfélelmetesebb fegyvere?

https://www.google.com/search?q=%C5%91smagyar+%C3%B6lt%C3%B6zet&tbm=isch&ved=2ahUKEwjNpfTk663oAhVQt6QKHajSC7wQ2-cCegQIABAA&oq=%C5%91smagyar+%C3%B6&gs_l=img.1.0.0.27290.27290..29692...0.0.0.76.76.1.....0....1..gws-wiz-img.uzC1dJ45OGE&ei=ujl3Xs3gGtDukgWipa3gCw
képek: Ósmagyar öltözet

https://www.youtube.com/watch?v=oiNmszXx_js&t=47s 0.00-21.16

A pozsonyi csata – animációs film, az ősmagyarok életmódja

Feladat:

Készíts vázlatot vagy gondolattérképet az ősi magyarok életmódjáról

Ajánlott játék:

<https://www.okosdoboz.hu/gyakorlas/5-osztaly/tortenelem/osszes-temakor>

Kakukktójas a turulfészekben

36.A honfoglalás

<https://videa.hu/videok/film-animacio/magyar-mondak-rajzfilm-NRohcFLefoSzEsV3>

0.00-10.14. **10 perc**

Mondák a magyar történelemből 1. Álmos vezér

Reprodukciós kérdések

1. Ki volt Emese?
2. Honnan kapta Álmos a nevét?
3. Honnan ismerték a magyarok a Kárpát-medencét?
4. Milyen különös, teherhordó állat jelenik meg a rajzfilmen?
5. Hogyan keltek át a folyón?
6. Hogy nevezik a magyarokat a régi krónikások?
7. Mi lett Álmos sorsa?

Gondolkodtató kérdések

Miért volt szükség vérszerződésre és fejedelmválasztásra?

https://www.google.com/search?q=k%C3%A1rp%C3%A1t+medence+a+honfoglal%C3%A1s+el%C5%91tt&tbm=isch&ved=2ahUKEwikrszz663oAhXF-qQKHfdACLwQ2-cCegQIABAA&oq=K%C3%A1rp%C3%A1t+medence+a+honfoglal%C3%A1s&gs_l=img.1.0.0i30j0i24.1497897.1509158..1511430...1.0..0.128.2239.27j2.....0....1..gws-wiz-img.....0j0i131.FzGNn188fTE&ei=2TI3XuTdDsX1kwX3gaHgCw#imgcr=JDFnj1Q4EAsGjM
M térképek: Kárpát-medence a honfoglalás előtt

<https://www.youtube.com/watch?v=Htt1cAOvVXM> 0.00-10.21.

10 perc

Mondák a magyar történelemből 02. A fehér ló mondája

Reprodukciós kérdések

1. Miért volt vonzó a Kárpát-medence?
2. Mit kértek a fehér lóért cserébe? Mit jelentett ez?
3. Kik ellen harcoltak a magyarok az új hazáért?
4. Meséld el a magyarok hadi taktikáját a csatajelenet alapján!
5. Ki lépett először az új haza földjére?

Gondolkodtató kérdés

Miért alkalmas a Kárpát-medence egy nép hazájának?

https://www.google.com/search?q=k%C3%A1rp%C3%A1t+medence+domborzata&tbm=isch&ved=2ahUKEwi0ooHF8a3oAhWD_6QKHQkMDGQE2-cCegQIABAA&oq=k%C3%A1rp%C3%A1t+medence+&gs_l=img.1.5.35i39j0I9.1246088.1248332..1251384...0.0..0.117.1416.18j1.....0....1..gws-wiz-img.....0i24.zQK7u3-y1PA&ei=wj93XrS5CYP_kwWJmLCIBg
képek: A Kárpát-medence domborzata és vízrajza

Összefoglalás:

<https://zanza.tv/tortenelem/magyarsag-tortenete-kezdetektol-1490-ig/nepunk-tortenete-az-oshazatol-honfoglalasig> Az őshazától a honfoglalásig

38. Az ősi magyar hitvilág. A kalandozások

Ismétlés:

<https://zanza.tv/tortenelem/magyarsag-tortenete-kezdetektol-1490-ig/nepunk-tortenete-az-oshazatol-honfoglalasig> Az őshazától a honfoglalásig

https://www.youtube.com/watch?v=oiNmszXx_js&t=47s

21.16-51.30

A pozsonyi csata, az ütközet

Feladat:

Meséld el a csata lefolyását!

<https://www.youtube.com/watch?v=R8IKrRhIspw&list=PLqiD3bLnZ1Bkv7jjsyLWz317FO MgOxFhL>

Csataterek 1. Kalandozások 899-970. 0.00-7.18.

7 perc

Reprodukciós kérdések

1. Hány fős csapatok vettek részt ezekben a hadjáratokban?
2. Milyen volt a hadi öltözetük és a fegyverzetük?
3. Hogyan irányították a sereget?
4. Mi volt a magyarok jellemző taktikája?
5. Mi tudja megállítani a magyar támadásokat?

Gondolkodtató kérdés

Szerinted mikor hatékony és mikor nem ez a lovasnomád taktika?

<https://videa.hu/videok/film-animacio/magyar-mondak-rajzfilm-qeNf4p5PxQJ4tyCi>

0.00-9.37.

9 perc

Mondák a magyar történelemből 03. Szentgalleni kaland

Reprodukciós kérdések

1. Milyen hatalmi viszonyok vannak ekkor Nyugat-Európában, amit őseink kihasználnak?
2. Milyen negatív tulajdonságokat és tetteket mesél el a krónikás el őseinkről?
3. Milyen pozitív tulajdonságokat és tetteket mesél el a krónikás el őseinkről?

<https://videa.hu/videok/film-animacio/magyar-mondak-rajzfilm-WEq6Qhdt9jzAev3a>

0.00-9.21.

9 perc

Mondák a magyar történelemből 05. Botond

Reprodukciós kérdések

1. Melyik országban játszódik a történet?
2. Miért indul el a hadjárat?
3. Mit jelent a véres kard körbehordása?

<https://videa.hu/videok/film-animacio/magyar-mondak-rajzfilm-yNtf2zxbaJCmvsN4>

0.00-8.14

8 perc

Mondák a magyar történelemből 04. Lehel kürtje

Reprodukciós kérdések

1. Milyen nagy veszély fenyegette Magyarországot?
2. Milyen volt a belpolitikai helyzet németföldön?
3. Miért indult el a hadjárat?
4. Mi volt a verség oka?

Gondolkodtató kérdés

Kit neveztek régebben isten ostorának?

39.A keresztény magyar állam megalapítása

<https://www.youtube.com/watch?v=7BBPr7JTXdM> 0.00-10.21

10 perc

Mondák a magyar történelemből 06. Istvánt királlyá koronázzák

Reprodukciós kérdések

1. Ki volt István apja?
2. Hogy hívták István feleségét?
3. Ki volt István fő ellenfele? Mi lett a sorsa?
4. Eredetileg kinek szánta a pápa a koronát? Miért a magyarok kapták?

Gondolkodtató kérdés

Szerinted miért volt fontos, hogy Magyarország is keresztény királyság legyen?

<https://www.youtube.com/watch?v=ZMqshbm2Rx0> 0.00-7.20.

7 perc

Virtuális vártúrák. Várad az Árpád-kor kezdetén

Reprodukciós kérdések

1. Hol épülnek a váradak?
2. Mi volt a grófok, ispánok feladata?
3. Minek volt Visegrád az elővára?
4. Mi volt a vár legfontosabb építménye, központja?
5. Kinek a nevét viseli Visegrád tornya?

Gondolkodtató kérdések

1. Mi volt a vár szerepe, feladata?
2. Mit jelenthet az elővár kifejezés?

<https://www.youtube.com/watch?v=ravnS4pm1s8> 0.00-4.30

4 perc

Érdekességek Szent István királyról

Reprodukciós kérdések

1. Mi volt Szent István eredeti neve?
2. Mikor született?
3. Milyen nyelven tanult meg?
4. Kinek szóltak az Intelmek?
5. Mikor avatták szentté?

<https://www.youtube.com/watch?v=qXjvwUsZLyI> 0.00-9.20

9 perc

Mondák a magyar történelemből 09. Korona és kard

Reprodukciós kérdések

1. Hogyan osztotta fel András és Béla az országot?
2. Miért volt vicces az esküvő?
3. Melyik mondattól lett dühös Béla herceg?
4. Mit jelképez a korona és mit a kard?
5. Hogy halt meg András?
6. Hova temették el?

Gondolkodtató kérdés

Miért házasította össze és koronázta meg Salamont apja már gyerekkorában?

Ajánlott játékok:

<https://learningapps.org/display?v=pix7dtjva19>

<https://learningapps.org/display?v=pfmqrg3w319>

40.A Magyar Királyság megerősítése

<https://www.youtube.com/watch?v=M5XqV5NBnIY> 0.00-9.18

9 perc

Mondák a magyar történelemből 08. Vértes

Reprodukciós kérdések

1. Milyen döntő hibát követett el Péter király?
2. Kiket hívtak haza a magyar főemberek?
3. Mi lett Péter sorsa?
4. Mit tett erre Henrik császár?
5. Hol koronázták királlyá Andrást?
6. Milyen ostromtechnikákat, eszközöket ismertél fel?

Gondolkodtató kérdés

Miért nem folytatták a hadjáratot a németek a hajók elsüllyesztése után?

<https://www.youtube.com/watch?v=qeA4KLJ6NGw> 0.00-9.18

9 perc

Mondák a magyar történelemből 08. Vértes

Reprodukciós kérdések

1. Ki akarta meghódítani Magyarországot? Mire hivatkozott?
2. Miért éhezett a német sereg?
3. Milyen trükkel fordították vissza a német hajókat a magyarok?
4. Miért került szörnyű helyzetbe a német sereg?
5. Mi mutatja András király nagylelkűségét?
6. Miért Vértes a hegy neve?

Gondolkodtató kérdések

1. Miért a Dunán szállították a hajókat?
2. A magyarok a "felperzselt föld" taktikáját alkalmazták. Mit jelent ez? Miért lehet hatékony
https://www.google.com/search?q=szent+l%C3%A1szl%C3%B3+mond%C3%A1k&tbm=isch&ved=2ahUKEwiIwLP37a7oAhUGHuwKHT5GAW0Q2-cCegQIABAA&oq=Szent+L%C3%A1szl%C3%B3+mond%C3%A1k&gs_l=img.1.0.0i24.10427.12340..13929...0.0..0.120.577.6j1.....0....1..gws-wiz-img.....0j0i67j0i8i30.DP3jycrr4hA&ei=McJ3XsjjMoa8sAe-jIXoBg&bih=636&biw=1265
képek Szent László mondákról

<https://www.youtube.com/watch?v=gsvznDe7IMo> 0.00-9.08

9 perc

Mondák a magyar történelemből, 10. Szent László utolsó győzelme

Reprodukciós kérdések

1. Hogy nézett ki Szent László?
2. Milyen tulajdonságai voltak?
3. Kik azok a székelyek?
4. Hol volt eltemetve Szent László teste?

Gondolkodtató kérdés

Szerinted mit jelent az, ha valakiről ennyi monda és legenda szól?

Összefoglalás:

<https://zanza.tv/tortenelem/magyarsag-tortenete-kezdetektol-1490-ig/allamalapito-szent-istvantol-allamgyarapito> zanza tévé Szent Istvántól Szent Lászlóig

41. A tatárjárás

Ismétlés:

<https://zanza.tv/tortenelem/magyarsag-tortenete-kezdetektol-1490-ig/allamalapito-szent-istvantol-allamgyarapito> zanza tévé Szent Istvántól Szent Lászlóig

<https://www.youtube.com/watch?v=xB30ompj5Wg> 0.00-15.54

16 perc

A muhi csata, animáció

Reprodukció kérdések

1. Milyen fegyverzete és öltözete volt a tatároknak?
2. És a magyaroknak?
3. Hogy hívták a tatár vezért?
4. Mivel védték a magyarok a táborát?
5. Melyik lovagrend segített nekünk?
6. Milyen volt a magyarok zászlója?

Gondolkodtató kérdések

1. Szerinted jó ötlet volt a szekérvár?
2. Szerinted mi volt a csata fordulópontja?
3. Szerinted miért győztek a tatárok?

Összefoglalás:

<https://zanza.tv/tortenelem/magyarsag-tortenete-kezdetektol-1490-ig/az-aranybulla-es-tatarjaras> Az Aranybulla és a tatárjárás

42. A „második honalapítás”

Ismétlés:

<https://zanza.tv/tortenelem/magyarsag-tortenete-kezdetektol-1490-ig/az-aranybulla-es-tatarjaras> Az Aranybulla és a tatárjárás

<https://www.youtube.com/watch?v=ZMqshbm2Rx0&t=443s> 7. 21-13.30

6 perc

Virtuális vártúrák. Várépítés a tatárjárás után

Reprodukciós kérdések

1. Miért lett fontos vár Óbuda?
2. Mi vette körül a várat?
3. Hány szintes volt az épület?
4. Hogyan fűtötték a fürdőt?
5. Mivel dühítette fel IV. Béla a bárókat?
6. Milyen várak épültek a tatárjárás során?

Gondolkodtató kérdések

1. Mi jellemző a gótikus stílusra?
2. Hogyan változtatott eddigi politikáján IV. Béla?

https://www.youtube.com/watch?v=w-FPL_cLoZ4 0.00-7.11

7 perc

Morvamezei csata 1278

Reprodukciós kérdések

1. Kik között zajlott a küzdelem?
2. Kinek az oldalára álltak a magyarok?
3. Milyen volt a kunok harcmodora?
4. Hány fős volt a magyar sereg?
5. Mi alkotta a magyar had gerincét?
6. Melyik család emelkedik fel a csata után?

Gondolkodtató kérdések

1. Milyen taktikát alkalmaztak a kunok?
2. Hogy kerültek a kunok Magyarországra?
3. Miért álltak a Magyarok Habsburg Rudolf pártjára szerinted?

Filmek összefoglaló órára

https://www.youtube.com/watch?v=yVGt23_bjX8

Magyarország története 4. Szent István királysága

25 perc

<https://www.youtube.com/watch?v=L-2oGsSu30M>

Magyarország története 5. A magyar szentek évszázada

25 perc

https://www.youtube.com/watch?v=fPf_14hC-Ik

Magyarország története 6. I. Lászlótól III. Béláig. A két lovagkirály

Filmek otthonra

- A lovasíjász
- Honfoglalás
- István a király rockmusical
- Sacra Corona
- Julianus barát

Játék otthonra

<https://www.okosdoboz.hu/gyakorlas/5-osztaly/tortenelem/osszes-temakor>

Kakukktójas a turulfészekben

<https://www.okosdoboz.hu/gyakorlas/6-osztaly/tortenelem/osszes-temakor>

Árpád-kor, összefoglaló játékok

<https://wordwall.net/hu->

[hu/community?localeId=1038&query=Az%20%C3%81rp%C3%A1d-kor](https://wordwall.net/hu/community?localeId=1038&query=Az%20%C3%81rp%C3%A1d-kor)